

Qua sự trưởng thành của đội ngũ cán bộ nữ ở chi bộ Đông-phương-hồng

Trịnh Văn Thuật

Ban Tổ chức Trung ương Đảng

Hợp tác xã Đông-phương-hồng thuộc xã Thọ Hải, huyện Thọ Xuân là một hợp tác xã tiên tiến của tỉnh Thanh Hoá. Chi bộ Đông-phương-hồng là một chi bộ “bốn tốt”, có đồng chí Khánh, một nữ đảng viên trẻ tuổi làm bí thư và nhiều cán bộ nữ trẻ tuổi khác đầy triển vọng, đang vươn lên theo yêu cầu lãnh đạo của Đảng trước phong trào cách mạng sôi nổi của quần chúng. Đội ngũ cán bộ nữ ở chi bộ Đông-phương-hồng chưa phải đã chiếm tỷ lệ cao nhất so với một số xã và chi bộ có tỷ lệ cán bộ nữ cao nhất của tỉnh Thanh Hoá, song có chất lượng tốt. Hiện nay, cán bộ nữ ở đây chiếm 50% tổng số cán bộ, cốt cán lãnh đạo của chi bộ và hợp tác xã. Trong ban chi uỷ có 5 đồng chí thì ngoài nữ đồng chí Khánh là bí thư, còn có 2 nữ đồng chí nữa. 18 trong số 35 đảng viên là nữ và 64% đảng viên là thanh niên. Trong 11 đội sản xuất và chăn nuôi của hợp tác xã, có 3 đội trưởng và 8 đội phó là nữ.

Sự trưởng thành của đội ngũ cán bộ nữ ở đây gắn liền với sự trưởng thành chung của chi bộ. Năm 1962, chi bộ này còn là chi bộ kém. Số đảng viên đã ít (19 đồng chí), đảng viên trung bình và kém lại chiếm tới 72%, đảng viên nữ và trẻ càng rất ít. Chỉ có số ít cán bộ tích cực, còn số đông thiếu nhiệt tình công tác, năng lực bị hạn chế, thậm chí một số đã lợi dụng tham ô của hợp tác xã, gây ra tình hình lung củng trong nội bộ Đảng, quần chúng thất vọng, thiếu tin tưởng ở cán bộ. Giữa lúc đó Tỉnh uỷ Thanh Hoá đã có nghị quyết về “tăng cường tổ chức cơ sở đảng ở nông thôn, củng cố hợp tác xã, đẩy mạnh sản xuất”. Thực hiện nghị quyết này, chi bộ đã tiến hành củng cố và kiện toàn về mọi mặt, trong đó chú

trọng vấn đề giáo dục nâng cao ý thức trách nhiệm của đảng viên, đẩy mạnh việc phát triển đảng viên mới, hướng vào lực lượng trẻ và phụ nữ ưu tú, lựa chọn, bồi dưỡng và bố trí tốt cốt cán lãnh đạo theo tinh thần mạnh bạo cất nhắc cán bộ trẻ, cán bộ nữ, đồng thời phát huy tác dụng nòng cốt của các cán bộ lâu năm có kinh nghiệm và nhiệt tình công tác.

Phấn đấu theo phương hướng trên, chi bộ đã phải đấu tranh khắc phục những tư tưởng phong kiến, bảo thủ, coi thường phụ nữ, những thiên hướng hình thức chỉ nhìn vào sự lạnh lẽo, tháo vát bề ngoài, tư tưởng cá nhân địa vị, v.v..., đồng thời, học tập kinh nghiệm công tác phát triển đảng viên nữ và mạnh bạo sử dụng cán bộ nữ, trẻ tuổi của chi bộ Độ-thôn.

Mặt khác, chi bộ đi sâu vào lãnh đạo quản lý hợp tác xã, đẩy mạnh cách mạng kỹ thuật, phát triển sản xuất.

Nhờ các cố gắng trên, chi bộ Đông-phương-hồng, từ năm 1963 lại đây, năm nào cũng được công nhận là chi bộ “bốn tốt”, và có nhiều thành tích trong việc lãnh đạo hợp tác xã phát triển sản xuất theo hướng thâm canh tăng năng suất. Về mặt xây dựng đội ngũ cán bộ nữ, chi bộ đã có mấy việc làm chú ý sau đây:

1 – Lựa chọn và sử dụng, cất nhắc tốt cán bộ nữ

Sở dĩ đội ngũ cán bộ và cốt cán nữ, trẻ tuổi ở chi bộ Đông-phương-hồng phát triển nhanh, không ngừng tiến bộ và trưởng thành trước hết là vì việc lựa chọn, sử dụng cất nhắc họ đúng đắn.

Trong việc lựa chọn, chi bộ không chủ quan, theo cảm tính, hoặc chỉ nhìn hình thức bề ngoài, hoặc gượng ép cốt cho có đầu người, mà *thông qua phong trào quần chúng*, phát động mạnh mẽ các phong trào quần chúng đi vào kỹ thuật thâm canh tăng năng suất cây trồng, qua đó phát hiện những chị em phụ nữ tích cực, ưu tú nhất, bồi dưỡng, dìu dắt họ để đưa họ vào đảng và cất nhắc lên các cương vị lãnh đạo. Trong các phong trào kỹ thuật, cũng như nhiều nơi khác, ở đây lớp người hăng hái

nhất, nhiệt tình nhất là thanh niên, mà trong thanh niên ở đây, phần lớn là nữ. Chi bộ Đông-phương-hồng đã dựa vào Đoàn thanh niên, đưa thanh niên vào mặt trận sản xuất và cách mạng kỹ thuật sôi nổi, qua đó chọn được nhiều nữ thanh niên xứng đáng nhất, bồi dưỡng trở thành đảng viên và cán bộ.

Ở Đông-phương-hồng, suốt từ năm 1963 lại đây, các phong trào thi đua sản xuất, đẩy mạnh cách mạng kỹ thuật được phát động liên tục, khí thế cách mạng của quần chúng luôn luôn sôi sục. Như phong trào làm thủy lợi, phong trào khai phá bãi cát trồng dâu, các phong trào thay giống mới, cấy thẳng hàng, dùng cào cỏ cải tiến, làm phân bón, v.v... Các phong trào thi đua này cũng là những cuộc đấu tranh tư tưởng gay gắt giữa cái cũ và cái mới, giữa tư tưởng tiên tiến, vươn lên xông vào cuộc cách mạng kỹ thuật với tư tưởng bảo thủ, muốn khư khư giữ lối làm ăn cũ kỹ, lạc hậu. Chi bộ đã dựa vào và nắm chắc Đoàn thanh niên lao động làm cánh tay đắc lực của mình, có kế hoạch giáo dục thanh niên, động viên thanh niên đi đầu trong các phong trào cách mạng kỹ thuật, chi bộ đã tổ chức cho thanh niên học và làm kỹ thuật, lập ra tổ khoa học, kỹ thuật có 29 người, gồm tất cả phân đoàn trưởng, phân đoàn phó và một số đoàn viên tích cực tham gia. Trong các đợt phát động thi đua, chi bộ đã thành lập các tổ thanh niên vượt khó khăn, giao cho thanh niên đảm nhiệm một số việc khó và mới mẻ như làm ruộng thí nghiệm tăng sản, chọn lọc giống, làm bèo hoa dâu, làm việc buổi trưa, buổi tối trong lúc thời vụ khẩn trương. Được rèn luyện và thử thách trong thực tế đấu tranh và sản xuất, nhiều thanh niên đã tỏ ra rất tích cực, trong đó có nhiều chị em nữ thanh niên xuất thân từ thành phần cơ bản. Chi bộ đã chú ý bồi dưỡng lựa chọn họ làm đối tượng để xét duyệt, kết nạp vào Đảng. Tỷ lệ đảng viên nữ trẻ tuổi trong chi bộ do đó tăng lên. Trên cơ sở ấy, chi bộ đưa các đảng viên này đi sát lãnh đạo quần chúng đẩy mạnh các phong trào thi đua. Từ khi có cuộc vận động xây dựng chi bộ “bốn tốt”, mọi đảng viên đều có mục

tiêu phần đầu cụ thể trong từng thời gian, như phần đầu về số ngày công lao động, về chỉ tiêu làm ruộng thí nghiệm, chăn nuôi sản xuất, phân bón, v.v... Những việc khó khăn: khai phá bãi cát trồng dâu, sử dụng giống, cấy thẳng hàng, v.v... các đảng viên đều xung phong gương mẫu. Chi uỷ đã đi sát giúp đỡ đảng viên, nhất là đối với các đảng viên nữ trẻ tuổi, đầy nhiệt tình hăng say lao động sản xuất và cải tiến kỹ thuật, nhưng thiếu kinh nghiệm tổ chức và lãnh đạo. Trong quá trình diu dắt, giúp đỡ số đảng viên này, chi bộ có điều kiện một lần nữa các định chắc hẳn những chị em vững vàng, xuất sắc nhất và có nhiều triển vọng vươn lên trở thành những cán bộ ưu tú của Đảng. Việc lựa chọn cán bộ cốt cán nữ do đó có nhiều thuận lợi và bảo đảm rất đúng đắn...

Về mặt sử dụng và cất nhắc chị em, chi bộ Đông-phương-hồng rất mạnh bạo, song kiên trì phương pháp *đưa lên dần từng bước từ thấp đến cao, từ chỗ giữ nhiệm vụ thứ yếu tiến lên giữ nhiệm vụ chính yếu, từ phạm vi trách nhiệm hẹp đến phạm vi trách nhiệm rộng*, không nôn nóng, vội vàng, để cho chị em từng bước rèn luyện làm tốt nhiệm vụ của mình, vừa củng cố lòng tin của chị em, vừa tranh thủ được sự ủng hộ của quần chúng. Đồng thời, khi cất nhắc chú ý không để cho chị em lẻ loi, cô độc mà *tạo thành một đội ngũ cán bộ nữ* để chị em khuyến khích, giúp đỡ lẫn nhau. Đã có lần chi bộ sau khi chuẩn bị đủ điều kiện, một lúc bố trí cho 20 cán bộ nữ trẻ tuổi làm đội trưởng, đội phó sản xuất, và uỷ viên quản trị hợp tác xã. Chính do việc bố trí, sử dụng như trên mà hầu hết số cán bộ nữ trẻ tuổi ở chi bộ Đông-phương-hồng đều tiến bộ và trưởng thành khá nhanh, nhưng rất vững. Chẳng những bản thân chị em rất phấn khởi, hăng hái hoàn thành trách nhiệm được giao, mà mọi mặt công tác chung đều được đẩy mạnh. Một số đồng chí nữ trong Ban chi uỷ, Ban quản trị và đội trưởng sản xuất hiện nay đều đã được bố trí từ đội phó sản xuất trước đây trưởng thành lên. Tiêu biểu cho đội ngũ cốt cán nữ trẻ tuổi của chi bộ Đông-phương-hồng là nữ đồng chí Khánh. Đồng chí đã từ một đảng viên

thường năm 1962, đến năm 1964 làm bí thư chi bộ, đã trải qua những bước công tác như: làm thư ký một đội sản xuất, uỷ viên thường vụ Ban chấp hành phụ nữ xã, đảng uỷ viên phụ trách hội trưởng phụ nữ, thường trực đảng uỷ phụ trách hợp tác xã, sau đó làm bí thư chi bộ.

Đi đôi với việc mạnh bạo sử dụng, đề bạt cán bộ, cốt cán nữ trẻ tuổi, chi bộ Đông-phương-hồng cũng rất chú ý *sử dụng thích hợp và phát huy vai trò của cán bộ cũ*. Những đảng viên lâu năm, nhiều tuổi nhưng tích cực, hăng hái công tác, có tín nhiệm với công chúng, rất được chú ý bồi dưỡng và cất nhắc. Đồng chí Hoàn, một đảng viên 56 tuổi, nhưng là một đồng chí rất nhiệt tình, hăng say công tác, nhạy bén tiếp thụ kỹ thuật mới, đã được chi bộ và quần chúng tín nhiệm giao cho làm chủ nhiệm hợp tác xã và tham gia chi uỷ từ nhiều năm nay. Vì vậy quan hệ giữa cán bộ mới với cán bộ cũ, cán bộ nam với cán bộ nữ, cán bộ cao tuổi và trẻ tuổi ở Đông-phương-hồng gắn bó đoàn kết, giúp đỡ nhau, phát huy được trí tuệ và năng lực của tập thể đội ngũ cán bộ chung.

2 – Chú ý bồi dưỡng, phát huy tinh thần tự lực, tự cường, cố gắng vươn lên của bản thân cán bộ nữ

Với bất cứ cán bộ nào, việc bồi dưỡng tinh thần trên đây đều rất quan trọng, song đối với cán bộ nữ, điều này càng có ý nghĩa sâu sắc hơn. Đó là vì chị em phụ nữ, do chịu ảnh hưởng của tư tưởng phong kiến, khi chưa được phát động và giáo dục đầy đủ, thường chưa hoàn toàn tự tin ở mình; mặt khác những dư luận xã hội không đúng ở chung quanh làm cho chị em dễ nản lòng trước khó khăn hoặc thất bại tạm thời trong công tác. Nhận rõ nhược điểm và khó khăn này, chi bộ Đông-phương-hồng, trong việc bồi dưỡng cán bộ nữ, đã chú trọng cổ vũ và phát huy tinh thần tự lực, tự cường, cố gắng vươn lên của bản thân chị em, và coi đây là yếu tố tinh thần và tư tưởng quyết định sự tiến bộ không ngừng của họ.

Trước hết, chi bộ chú ý giáo dục cho chị em nhận rõ vai trò và khả năng to lớn của lực lượng phụ nữ trong sự nghiệp cách mạng xã hội chủ

nghĩa, cụ thể là cách mạng xã hội chủ nghĩa ở nông thôn, nâng cao lòng tự hào và tự tin của chị em về khả năng đóng góp của mình trong sự nghiệp đó; đồng thời nhấn mạnh về trách nhiệm của cán bộ nữ là những người dẫn đầu và tổ chức, động viên lực lượng đông đảo phụ nữ trong sự nghiệp giải phóng phụ nữ và sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, xây dựng nông thôn mới. Việc làm này phải thường xuyên, lâu dài và thông qua những việc làm thực tế mà nâng cao giác ngộ của chị em.

Để chị em có thể thật sự phát huy tính chủ động của mình, chi bộ rất coi trọng việc bồi dưỡng về đường lối, chủ trương chính sách của Đảng cho họ. ở đây, tất cả các chỉ thị, nghị quyết quan trọng của Đảng đều được tổ chức học tập kỹ trong chi bộ, có liên hệ kiểm điểm, đối chiếu với tình hình địa phương, tình hình chi bộ. Các đảng viên và cán bộ nữ còn được chú ý bồi dưỡng kỹ hơn để học có thể nắm vững lập trường, quan điểm và nội dung đường lối, chính sách chủ trương của Đảng vận dụng vào thực tế của địa phương.

Việc bồi dưỡng nâng cao trình độ hiểu biết về quản lý kinh tế, về kỹ thuật được đặc biệt chú ý, và chủ yếu là bằng phương pháp bồi dưỡng từ trong thực tế sản xuất, như tổ chức cho chị em vừa làm vừa học, làm những thí nghiệm mới về kỹ thuật, về quản lý. Ví dụ việc thực hiện xử lý giống theo phương pháp khoa học, cấy thẳng hàng, làm ruộng tăng sản, v.v... cán bộ và thanh niên làm trước, sau đó phát động quần chúng làm. Điều quan trọng và có tác dụng thiết thực bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực cho chị em là qua từng năm, từng vụ, từng đợt phát động thi đua, chi bộ tiến hành tổng kết, đúc rút kinh nghiệm. Không những chỉ tổng kết chung, chi bộ còn đi sâu tổng kết kinh nghiệm của từng đội sản xuất, từng khâu kỹ thuật và quản lý. Chính nhờ vậy mà chị em nhanh chóng nắm được vấn đề, nâng cao trình độ hiểu biết và có kinh nghiệm lãnh đạo.

Đối với cán bộ nữ trẻ tuổi, chi bộ Đông-phương-hồng đã khẳng định rằng họ giàu nhiệt tình cách mạng, nhưng kinh nghiệm lãnh đạo còn ít, nên mỗi khi bố trí hoặc giao trách nhiệm cho họ, đã phân công các đồng chí có kinh nghiệm đi sát kèm cặp, giúp đỡ từ cách bố trí công việc hàng ngày đến cách điều khiển hộ nghị, v.v... Chi uỷ thường xuyên tổ chức những cuộc họp riêng, hoặc gặp gỡ riêng từng chị em để động viên, giúp đỡ họ về tư tưởng cũng như về kinh nghiệm lãnh đạo. Trong công tác, rất chú ý động viên, khuyến khích họ, khẳng định những tiến bộ và khả năng vươn lên của họ, nhằm củng cố lòng tự tin của chị em. Việc phê phán những khuyết điểm chỉ làm một cách đúng mức, khi cần thiết.

Vấn đề giúp đỡ về thái độ công tác và sinh hoạt cũng được chú ý, như theo dõi để uốn nắn những thái độ và nếp sống xa quần chúng, giữ gìn nếp sống giản dị, đề cao tinh thần chí công vô tư, v.v... Chi bộ còn quan tâm, giúp đỡ chị em khắc phục những khó khăn về gia đình và bản thân, để có điều kiện thuận lợi công tác.

Việc cho chị em đi học ở các trường, lớp ngắn hoặc dài ngày do tỉnh, huyện mở về chính trị, nghiệp vụ quản lý kinh tế, chuyên môn kỹ thuật, cũng được chú ý.

Do sự lựa chọn, sử dụng và bồi dưỡng tốt theo phương hướng trên đây, đội ngũ cán bộ nữ ở Đông-phương-hồng đã trưởng thành và có nhiều đức tính tốt. Những ưu điểm nổi lên là: họ có ý thức nghiêm chỉnh chấp hành chủ trương, chính sách của Đảng, có tinh thần phụ trách cao trước Đảng và quần chúng; gương mẫu trong lao động sản xuất, trong công tác và sinh hoạt, được đảng viên và quần chúng mến yêu; khiêm tốn, thành khẩn, nhã nhặn, không tự kiêu, tự mãn, có ý thức dân chủ và tập thể tốt. Đương nhiên, cũng có nhiều nhược điểm và thiếu sót. Họ đang phát huy tính tích cực của mình và vươn lên mạnh mẽ.

Trên đây chúng tôi giới thiệu một vài việc làm tốt của chi bộ Đông-phương-hồng trong công tác đào tạo bồi dưỡng, sử dụng, đề bạt cán bộ

nữ. Đương nhiên, chưa thể phản ánh đầy đủ về công tác này ở đây. Những nhược điểm và thiếu sót tồn tại cũng còn nhiều sẽ phải được chú ý khắc phục.